

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Benedicti Ariæ Montani Hispalensis Poemata

In Qvatvor Tomos Distincta

Humanæ salutis Monumenta, & Odæ variæ

Arias Montano, Benito

Antverpiæ, 1589

In Abdiam Prophetam Carmen ex voto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44973

Promentem è tenebris ducem
 Numen perpetuis carminibus tuum
 Cantabit pede libero,
 Euasique iugi ac seruitij memor.
 Ergo & me bonus ac potens
 Nunc iam casta precor per tua sacra feres,
 Plenum numinis ac tui
 Nil mortale sinas aut sapere aut loqui,
 Sed vel qualia Thecois
 Quondam saltibus, aut montibus Ephratae
 Pastorumque animos rudes,
 Indoctumque virum pedus agrestium,
 Et spectanda bonus dabas,
 Et dicenda nouis credita sensibus,
 Per brutas quoque belluas,
 Certum consilium (cum placet) exprimis.

IN ABDIAM PROPHETAM

Carmen ex voto.

Qui nuper amplis nobilis & placens
 Donis, seueri laudeque iudicis,
 Lauro & noua primaque felix
 Hesperiae in populis nitebam:
 Vnus quod inter nomina plurium
 Vatum, Fenarus quos recreat pater,
 De more festos & dies, &
 Sacra canens melius placerem.
 Hinc iam virenti fronde superbiens
 Ac mentem honesto nomine principem
 Indutus, aut reges parabam.
 Ponere belligeros, ducesque;
 Aut nuper adiectum imperiis nouum
 Orbem, vias & perdomito mari,
 Leges, iugum latum & catenas.
 Caesaris auspicio potentis
 Sed gestientem grandia maximis
 Stuxisse rerum versibus & modis
 Tentata nullis ac poetis
 Lintre noua vada permeare.
 Christus iacentem me, luminis & noui
 Vitis pauentem corripuit vocans,
 Iussitque terrenis relictis
 Quærere praemia sanctiora.

G 2

Et dextera

Et dexter altis sollicito dedit
 Curas, decorum munus, & arduas
 Virtutis atque angustiores
 Mente vias cupida tenere.
 Non vatis artem, non mihi spiritura
 Doctique frustra carminis additum
 Nomen, calenti dum iuuenta
 Susciperem superos canendos.
 Sed ut Latino maxima discerem
 Sermone nostris edere gentibus
 Arcana quae secretiore
 Inuoluit Deus ipse libro.
 Hic munus immensum mihi & optimos
 Rerum labores gentibus hic meis
 Dulcemque fructum esse, hic legenti
 Conimoda magna ait, & canenti.
 Ergo morantem praeceleri fuga,
 Atque incitato sustulit impetu,
 Et nocte subductum silenti
 Urbibus & mediis remouit.
 Longeque turbis seposuit breui
 Raptu, meorum, nec memorem mei
 In rupis altae nec profano
 Culmine, nec populis parente;
 Matris dicatum virginis ad nemus
 Praeruptum, ut alto sidera vertice
 Ferire, sedes & propinquas
 Crederet obtinuisse caelo.
 Tum rore puro fontis & integri
 Lymphis lauat queis Helicrenia
 Antro resurgens ex opaco
 Supposita & rigat arua & hortos.
 Huc me reductum lucis amabilis
 Et noctis horis ardua numinis
 Responsa, & humanae salutis
 Consilium docet usque magnum:
 Mortalium quae cognita mentibus
 Amoris ignes iniiciant sacri, &
 Spreuisse cogant res caducas,
 Ac tenues posuisse curas.
 Hic linguam & aures (credite posteri)
 Referre voces ut valeam sacras,

Syre
 A
 Te Chr
 In rebus
 Cont
 Q
 Ac iam
 Possent
 Dies
 P
 Nam si
 Educus
 Narr
 I
 Hic cur
 Mentira
 Vel a
 S
 Vocatus
 Cognou
 Sacra
 E
 Regum
 Aula r
 Qua
 A
 Iam me
 Ignota
 Adu
 S
 Sermone
 Anguste
 Caus
 F
 Et qua
 Horror
 Ut i
 F
 Non ta
 Eident
 Arde
 I
 Quantu

Syre Deus solus magister
 Assyriè & mihi temperavit,
 Te Christe dux, ô te sequor arduis
 In rebus, & me muneribus tuis
 Contestor auctum, vni tibi me,
 Quidquid ero, referam benigno.
 Ac iam perennes quid sine te mei
 Possent labores? quid iuuet integros
 Dies, quid annos inquietos
 Ponere consiliis profundis?
 Nam sic & amplis flaminis Abdias
 Eductus olim muneribus tui
 Narratur è cæcis tenebris,
 Insano & patriæ stupore.
 Hic cum Seiri saltubus ac iugis
 Mentita læni marmore numina,
 Vel ære fallaces Deorum
 Stultior effigies timeret:
 Vocatus almæ lucis ad aureos
 Cognouit vsus, ac sapientix
 Sacraris primis receptus
 Emicuit pius atque doctus:
 Regum deinde obscura negotia, &
 Aula repellens vincula principis:
 Quæ necit ardens aut cupido, aut
 Ambitio malè sana iungit.
 Iam mente celsum transiolat & polum, &
 Ignota rerum peruidet abditis
 Admissus arcanis, tenetque
 Secula temporibus remota.
 Sermone doctus dicere gaudia
 Angusto, apertis vocibus explicat
 Causas, & euentus malorum, ac
 Fata suis populis tremenda.
 Et quantus instet incenibus ac viris
 Horror, negato & subsidio labor,
 Ut semper infestos tyrannos
 Præcipites manèant ruina.
 Non tantis altis montibus it fragor
 Findente nubes fulmine turbidas,
 Ardens nec ignis tot fauillas,
 Dum segetem populatur, edit;
 Quantum impiarum criminosa mentium

Momenta rerum plurima conerunt,
 Molesque calo comminantes
 Concutit inuidiae procella.
 Liior beatis insidias parat
 Rebus, quietos nec patitur dies,
 Fratrem dolis petitem & ipsum
 Artificem simul ille perdit.
 Testis Cainus perfidus impio
 Ausu & nefandi progenies Nodi
 Cum penè tabet ipsa tellus
 Temporibus, viduata iustis.
 Sed quid furenti barbite concitus
 Culpas nocentum perueheris pede?
 Quocumque praeducit serenus
 Spiritus, hinc potius sequamur.

IN IONAM PROPHETAM

Hymnus ex voto.

Dulcius si quid lyra sacra, si quid
 Et potes magnum, & cecinitis gratum,
 Excipe argutis, socianda vati
 Carmina nervis.
 Quae velim cunctis celebrata fastis,
 Quae solet flexi peragratior orbis
 Sol reuertentes variare puro
 Lumine fasces.
 Non ut aeternum decus aut canenti
 Gratia accedat, populique blandis
 Plausibus vatem celebrent, vel auctam
 Versibus artem:
 Ast ut ardenti studio perennes
 Orbis immensus colat vsque magni
 Nominis laudes, referatque auenti
 Pectore grates.
 Nam licet vultu propior benigne
 Is pie gentis populum suisque
 Legibus doctum fouet, atque donis
 Auget apertis:
 Nullus est amplo tamen orbe quantum
 Circuit calum locus inquietis

Curfibus,

Curfibus,

*Testis est
 Imbre fœ
 Testis &*

*Ille seu r
 Templo,
 Sine pifco*

*Finite, &
 Cuncta d
 Singula &*

*Ille morte
 Quem lu
 Finxerat,*

*Hos in h
 Fraude n
 Semper a*

*Si quid l
 Artibus
 Sponte c*

*Et vocat
 Et manu
 Porrigit,*

*Ille & e
 Casibus
 Excipit*

*Quantus
 Cuius
 Is dies*

*Comme
 Lenit v
 Duraqu*

Diceris